

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ด้านงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน” มีวิธีดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เพื่อศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากรในการนำเข้า-ส่งออก ที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน รวมถึงศึกษา/รวบรวมกฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญา และศึกษาปัญหา อุปสรรคและผลกระทบการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากร

ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่การค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ และศึกษาพื้นที่ และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้แก่ ด้านศุลกากรเชียงใหม่ หอการค้าจังหวัดกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ฯลฯ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ด้านงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน” มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการงานหัตถกรรมช่าง 10 สาขาของจังหวัดเชียงใหม่ และภาคเหนือตอนบน เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง คนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการขนส่งสินค้า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจงตามวัตถุประสงค์ (Purposive sampling)

3. เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) และวิธีวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) โดยมีกระบวนการวิจัย และเครื่องมือวิจัย ดังนี้

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

แบบสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ประกอบการหัตถกรรม ผู้ประกอบการขนส่งสินค้า และเจ้าหน้าที่ศุลกากรอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และเจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงของ/เจ้าหน้าที่ศุลกากรเชียงแสนที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้าหัตถกรรมสู่ตลาดจีนตอนใต้ แบบสัมภาษณ์ประกอบไปด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของพิธีการทางศุลกากร ได้แก่ วิธีการขนส่งสินค้าสู่ตลาดเป้าหมาย พิธีการทางศุลกากร ระยะเวลา ระบบการทำงานที่มีผลต่อพิธีการส่งสินค้าออกระหว่างชายแดนที่เกี่ยวข้อง สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ กฎ ข้อบังคับ สนธิสัญญา ที่เกิดจากความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียนกับประเทศไทย และระหว่างไทยกับจีน เป็นต้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการสืบค้นข้อมูลด้วยการจดบันทึก การลงพื้นที่สังเกตการณ์ การสัมภาษณ์เจาะลึก ถ่ายภาพ และถ่ายวิดีโอทัศน์ และจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชนของหน่วยงานในประเทศไทย ประเทศสปป.ลาว และประเทศจีน เพื่อทราบข้อมูลในการปฏิบัติจริง รวมทั้งผู้วิจัยได้เดินทางไปสำรวจเส้นทางและสังเกตการณ์การปฏิบัติงานจริงที่สถานที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลทุติยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการวิจัย ตำรา เอกสาร รายงานประจำปี สถิติการนำเข้า-ส่งออก หรือข้อมูลอื่น ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบของประเทศไทย ประเทศจีน ประเทศพม่า และประเทศสปป.ลาว รวมทั้งข้อมูลกลางระหว่างประเทศต่าง ๆ มาวิเคราะห์ข้อมูล

5. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับระเบียบพิธีการทางศุลกากร และสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศจีน และศึกษาข้อมูลงานหัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่และภาคเหนือตอนบนที่มีความต้องการจากตลาดผู้บริโภคในจีนตอนใต้

5.2 การลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับระเบียบพิธีการทางศุลกากร กฎข้อบังคับ สนธิสัญญา และสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศจีน ที่มีผลต่อการส่งออกสินค้าหัตถกรรมไทยสู่จีนตอนใต้

5.3 ดำรวจเส้นทางคมนาคมขนส่งสินค้าและพิธีการทางศุลกากร สู่จีนตอนใต้โดยเดินทางโดยรถยนต์ผ่านเส้นทาง R3A จากจังหวัดเชียงใหม่สู่จีนตอนใต้ โดยเริ่มตั้งแต่ จังหวัดเชียงใหม่-อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย-เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว(ลาว)-เมืองหลวงน้ำทา บ้านบ่อเต็น บ้านบ่อหาน (ลาว)-เมืองหล้า เมืองซือเหมา แคว้นผู่เอ้อ (จีน)-เมืองยี่ซี มณฑลยูนนาน-คุนหมิง ยูนนาน-กลับสู่เมืองจิ่งหง (สิบสองปันนา, เชียงรุ้ง)-บ่อหาน บ่อเต็น หลวงน้ำทา (ลาว)-เชียงของ (เชียงราย)-จังหวัดเชียงใหม่

5.4 ดำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของพิธีการทางศุลกากร กฎข้อบังคับ สนธิสัญญา และสิทธิประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือในกลุ่มอาเซียน และประเทศจีน ที่มีผลต่อการขนส่งสินค้าสู่ตลาดจีนตอนใต้ของกลุ่มตัวอย่าง

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และการลงพื้นที่ ที่ได้มีการสรุปผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

5.6 จัดทำรายงานการวิจัยและสรุปผลการวิจัย และเผยแพร่

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง ระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ ด้านงานหัตถกรรมช่วง 10 สาขาของภาคเหนือตอนบน ใช้วิธีวิเคราะห์การข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไปด้านพิธีการทางศุลกากรในการค้าชายแดน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สนธิสัญญาต่าง ๆ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระเบียบพิธีการทางศุลกากรในการค้าชายแดนไทย – จีนตอนใต้ เพื่อนำมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับด้านการค้าชายแดนอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านสถานภาพเศรษฐกิจของผู้ส่งออกสินค้าด้านงานหัตถกรรม ให้สามารถดำเนินธุรกิจอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการค้าต่างประเทศ ใช้วิธีการเขียนพรรณนาเพื่อสรุปผลการวิจัย จากข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบพิธีการทางศุลกากรของการค้าชายแดนไทย-จีนตอนใต้ รวมถึง การถ่ายภาพประกอบเนื้อหา